

Izráel királyt akar

Alkalom: vasárnap
Dátum: 2024.02.18.

Ige: 1Sám 8,1-11

Fil 2,5-11

⁵Az az indulat legyen bennetek, amely Krisztus Jézusban is megvolt: ⁶aki Isten formájában lévén nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel, ⁷hanem megüresítette önmagát, szolgálai formát vett fel, emberekhez hasonlóvá lett, és emberként élt; ⁸megalázta magát, és engedelmes volt mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig. ⁹Ezért fel is magasztalta őt Isten mindenek fölé, és azt a nevet adományozta neki, amely minden névnél nagyobb, ¹⁰hogy Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyeieké, földieké és föld alattiaké; ¹¹és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére.

Kedves Testvérek! Folytatjuk tovább Sámuel életét feldolgozó igehirdetés sorozatunkat. Sámuelről tudjuk azt, hogy Anna és Elkána gyermeke volt. Anna kitaratóan könyörgött érte az Úrhoz, mert hosszú ideig nem lehetett gyermeke. Fiatalon, gyermekként egy olyan időszakban került a Silói Szentélybe Éli főpap mellé, amikor ritkán szólt az Úr. Nem volt Istennek kijelentése a népe részére.

Eltávolodtak Istentől, ezért az Úr is elfordult népétől egy időre. Az öreg Éli két fia, Hofní és Fineás istentelen módon éltek. Méltatlanná váltak a papi tisztségre. Az Úr még egy ismeretlen próféta által figyelmeztette is Élit fiai gonoszsága miatt. De az Úr azt is rossznak tartotta, hogy Éli szemet hunyt fiai bűne felett.

Mai igeszakaszunk pedig azzal kezdődött, hogy *„Amikor megöregedett Sámuel, a fiait tette Izráel bíráivá.”* És alapvetően nincs ezzel semmi baj. A baj az volt, hogy Sámuel fiai *„nem az ő útján jártak, hanem a maguk hasznát keresték; megvesztegetésre szánt ajándékot fogadtak el, és elferdítették az igazságot.”* Visszaéltek a hatalmukkal. Ezt látta mindenki. Izráel vénei pedig szembesítették Sámuellel ezzel a szomorú helyzettel, és azt a megoldást javasolják, hogy adjon nekik királyt, aki majd bírászkodik felettük.

Látszólag nem sok különbség van a bíró és a király között. A bíró egyszerű ruhába öltözött emberként tesz igazságot a vitás ügyekben, míg a király a trónján ülve királyi méltósággal és tekintéllyel bírászkodik a vitás ügyekben. És mennyivel szebb az, amikor király uralkodik az országban. Ez egyenrangúvá teszi Izráelt a többi néppel.

Így gondolkodtak, ennyit látnak Izráel vénei. A nép legbölcsebb emberei is sajnos csak ennyit látnak. Pedig a különbség ennél sokkal nagyobb. A bírókat közvetlenül Isten hívta el és hatalmazta fel a szolgálatra. Míg a királyság intézménye az ember hatalmáról szól, ahol a trónutódlás leginkább az öröklés után valósul meg. A királyságban az Isten embere, a próféta legfeljebb tanácsadóként jelenik meg. És tudjuk jól, hogy az igaz prófétákat sokszor üldözték a királyok, mert az Isten igazságához ragaszkodva leleplezték a királyok bűneit.

Sámuel megharagudott és el is keseredett a vének, a nép vezetőségének határozott döntése miatt. És ekkor azt olvassuk róla, hogy **„imádkozott Sámuel az Úrhoz.”** A legjobb dolog, amit tehet ilyen helyzetben az Isten választott embere, hogy imádkozik az őt kiválasztó és felhatalmazó Istenhez. Elmondja neki, hogy milyen helyzetbe került. Elmondja az Úrnak, hogy fiai milyen korrumpáltak és haszonlesők lettek. És bizonyára azt is elmondja imádságban Istennek, hogy ő már megöregedett és azt hitte, hogy békében élheti nyugdíjas éveit Rámában, és most nem tudja, hogy mit tegyen, hogy mit tehetne még.

Az Úr pedig felnyitja arra Sámuel szemét, hogy valójában nem Sámuellel szemben léptek fel, hanem Istennel, az Úrral szemben akarnak királyt maguknak. Sámuel bíróként és prófétaként elsősorban ő az Urat képviseli az emberek előtt, és amikor áldozatot mutat be, akkor papként az embereket képviseli Isten előtt. Ezért érthető az, hogy valójában Isten uralmát vetették meg azzal, hogy királyt kérnek maguknak.

Sámuel pedig hiába figyelmezteti a népet a király jogaira, a nép önként hajtja fejét az igába. Önként mond le a szabadságáról csak azért, hogy más népekhez hasonlóan király uralkodjon Izraelben is.

Kedves Testvérek! Azt hiszem, Isten népének történetében ezen a ponton egy nagyon határozott fordulat következik be. Az isteni uralom és az emberi hatalom szétválik. Isten természetesen uralkodik tovább, de megengedi azt, hogy a választott népnek legyen egy látható uralkodója. Ettől a ponttól kezdve világosan látszik az, hogy amikor az Istenhez hűséges király vezeti a népet, akkor az jó mindenkinek. De amikor istentelen király van hatalmon, akkor a próféták mindig figyelmeztetnek a helyes útra. Az istentelen uralkodók alatt mindig láthatóvá válik az a kisebbség, akik mindennek ellenére hűségesek tudtak maradni az Úrhoz.

Kedves Testvéreim! Egy 1000 éves nagy ugrással Jézus korára, az Újszövetség idejére figyeljünk most. Jézus Krisztus megszületésével Isten országa, uralma és királysága lépett be a választott nép életébe. A zsidó nép már régen elvesztette önállóságát. A Római Birodalom által kinevezett fejedelmek uralkodtak.

Nagy Heródes azért akarta megölni a csecsemő Jézust, mert tudta, hogy benne király született, akiről próféták jövendöltek. Majd 33 évvel később Jézus nagycsütörtöki és nagypénteki perében ez volt az egyik kulcskérdés és vád, hogy királynak mondja-e magát? Ráadásul isteni származású királynak? A római helytartó, Pilátus meg is kérdezte Jézust: **„Akkor mégis király vagy te? Jézus így válaszolt: Te mondod, hogy király vagyok. Én azért születtem, és azért jöttem a világba, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról: mindenki, aki az igazságból való, hallgat az én szavamra.”** (Jn 18,37)

Jézus király – ez kétségtelen. De az is kétségtelen, hogy ő egyáltalán nem politikai értelemben király. És az Ő királyi hatalma nem örökölhető dinasztikus úton. Sőt, egyáltalán nem örökölhető Jézus uralma és hatalma.

Kik lesznek Jézus országának alattvalói, polgárai? Ezt mondja: **mindenki, aki az igazságból való, hallgat az én szavamra.** Tehát, mindenki, aki hisz Jézus Krisztusban, az Őhozzá tartozik, az az Ő országának polgára. Mindenki, aki hiszi és vallja, hogy Jézus Krisztus Úr és Király az beletartozik az Isten választott népébe, a lelki Izráelbe. Ezt a lelki Izráelt nevezzük láthatatlan Egyháznak is, mert ebbe csak azok tartoznak bele, akik Jézust Úrnak vallják, akik Megváltónak, Üdvözítőnek vallják.

Mi itt ezen a földön élünk, és keresztelés által, hagyományok követése által, személyes elhatározás által tagjai lehetünk különböző vallásfelekezeteknek. Lehetnek katolikus, református, baptista vagy pünkösdi vallásúak. Mi a Református Egyháznak és azon belül is a Bocskai téri Gyülekezetnek vagyunk a tagjai.

De a Jézus Krisztusban való **hitünk által** tagjai vagyunk annak az egyháznak, melynek nincsenek földrajzi határai és korlátai. Ha hiszünk Krisztusban, akkor tagjai lehetünk az üdvösséget kapottak gyülekezetének, a láthatatlan egyháznak.

Ma két fiatalt keresztelünk meg, akik, ha őszintén és tiszta szívvel hiszik és vallják, hogy Jézus Krisztus követői szeretnének lenni, akkor ők is tagjai lesznek az Isten országának, ahol Jézus Krisztus az Úr és a Király.

Az úrvacsorai közösség által pedig megerősítjük hitünket, hogy Krisztushoz, Megváltó Urunkhoz tartozunk.

Testvéreim a Krisztusban! Fájdalmasan tapasztaljuk azt, hogy a látható egyház nem mindig Krisztus útján jár, mert kényelmesebbnek tűnik időnként azonosulni a földi királyok és uralkodók útjával, a hatalom útjával. Ezt tették egykor Éli főpap fiai, Hofní és Fineás. Ezt tették Sámuel fiai is, akik letértek apjuk útjáról, aki minden tekintetben feddhetetlen volt. És ezért háborgott Sámuel, amikor Izráel népe királyt akart magának, hogy ne az Isten uralkodjon felettük, hanem a többi néphez hasonlóan egy király.

Az Úr akkor is megengedte, és most is megengedi azt, hogy a népe királyokban bízson, földi királyokat kövessen. **Megengedi, de nem helyesli.** És az Úr megengedi azt is, hogy népe nagy mélységre jusson amiatt, mert letért az Ő útjáról. Valami ilyesmi történik ma a Református Egyházban is. Akik a politikában feltétel nélkül hittek és bíztak, meg kell látniuk, hogy Isten népének más az útja.

Megtörténhet az, hogy úgy tűnik, az egyház és az állam egy irányba halad. Hangsúlyozom: **úgy tűnik.** De a valóság az, hogy az **Isten útja sohasem azonos a világ útjával.** Megtörténhet az, hogy a politika szele kedvez az egyház hajójának, máskor pedig a politika szele szembe fúj, és az egyháznak ellenszélben kell hajózni. De sohasem felejthetjük el, hogy **az egyháznak nem a politikai szeleket kell kiszolgálnia, hanem az Élő Istent kell szolgálnia.**

Az állam és a politika természetesen segítheti az egyház céljait, tevékenységét, de sajnos akadályozhatja is. Azonban akár segíti, akár akadályozza az egyházat a politika, a hívő ember nem felejtheti el, hogy nem az állam és nem a politikusok előtt kell leborulnia, hanem az Egyház Ura előtt, a Megváltó Krisztus előtt, mert hitünk szerint Ő az, akit egyedül Úrnak vallhatunk és Királyként tisztelhetünk.

Sámuel már egészen fiatal gyermekként elkötelezte magát, hogy az Urat szolgálja. De meg kellett azt értenie, hogy a nép közül sokan inkább a királyt választották, és a királyon keresztül a földi dicsőséget. Ez a felismerés nagyon fájt az Úr szolgájának, Sámuelnek, aki egész életét az Istennek szentelte.

De hadd idézzem Józsué szavait, aki szintén azt ismerte fel, hogy az emberek nagy része nem hisz őszintén Istenben. Ő annak idején választás elé állította a népet, és ezt mondta nekik Sikemben az országgyűlésen: **14Most azért az URat féljétek, és őt szolgáljátok hűen és feddhetetlenül! ... 15De ha nem tetszik nektek, hogy az URat szolgáljátok, válasszátok ki még ma, hogy kit akartok szolgálni: ... De én és az én házam népe az URat szolgáljuk!**

Józsué kész arra, hogy ha egyedül marad is, akkor is az Urat szolgálja, és nem hajlik meg és nem fordul a bálványok felé.

De szólhatnék Illésről is, aki szinte teljesen egyedül vívta küzdelmét a korrump és istentelen királyi házaspárral, Áhábbal és Jezábellel szemben. Amikor elkeseredett, mert azt hitte végleg magára maradt, akkor azt mondta neki az Úr, hogy **„Mehagytam magamnak hétezer férfit, akik nem hajtottak térdet a Baalnak.”** (Róma 11,4, 1Kir 19) Ők azok, akik láthatatlan „egyházként”, de őszinte valóságos hittel követik az Urat.

Kedves Testvéreim a Krisztusban! Sokan ma is királyt kívánnak, mint Sámuel idejében. Sokan azt gondolják, hogy idejét múlt, és régimódi dolog hinni Istenben, de istenítének eszméket, vagy celebeket vagy sztárokat, akiket királyként tisztelnek és sztárolnak. Ők azok, akik az Istenhez még hűségesen ragaszkodó Sámueleknek azt mondják, hogy *„te már megöregedtél, fiaid vagy vezetőid vagy püspökeid pedig nem a te utadon járnak. Tégy valakit királyunkká! Sőt, majd mi találunk jobb királyt magunknak, mert benned megrendült a bizalmunk.”*

Ezek most olyan kritikus hangok, amelyek sokakat elbizonytalanítanak, azonban azt is lássuk meg, hogy valójában nem bennünket vetettek meg, hanem az Élő Istent vetették meg, és neki fordítottak hátat.

Mi az, amiben számunkra segítség lehet Sámuel próféta 2024-ben? Abban mindenképpen, hogy idős kora ellenére elszántan és rendíthetetlen hűséggel ragaszkodott az Úrhoz, és tette meg mindazt, amit Isten kért tőle.

Ragaszkodjunk azért mi is a Királyok Királyához! Higgyünk szilárdan a mi Urunkban, Jézus Krisztusban! Ámen.

Loment Péter lelkész

Ezért, szeretett testvéreim, legyetek szilárdak, rendíthetetlenek, buzgókodjatok mindenkor az Úr munkájában, hiszen tudjátok, hogy fáradozótok nem hiábavaló az Úrban. (1Kor 15,58)